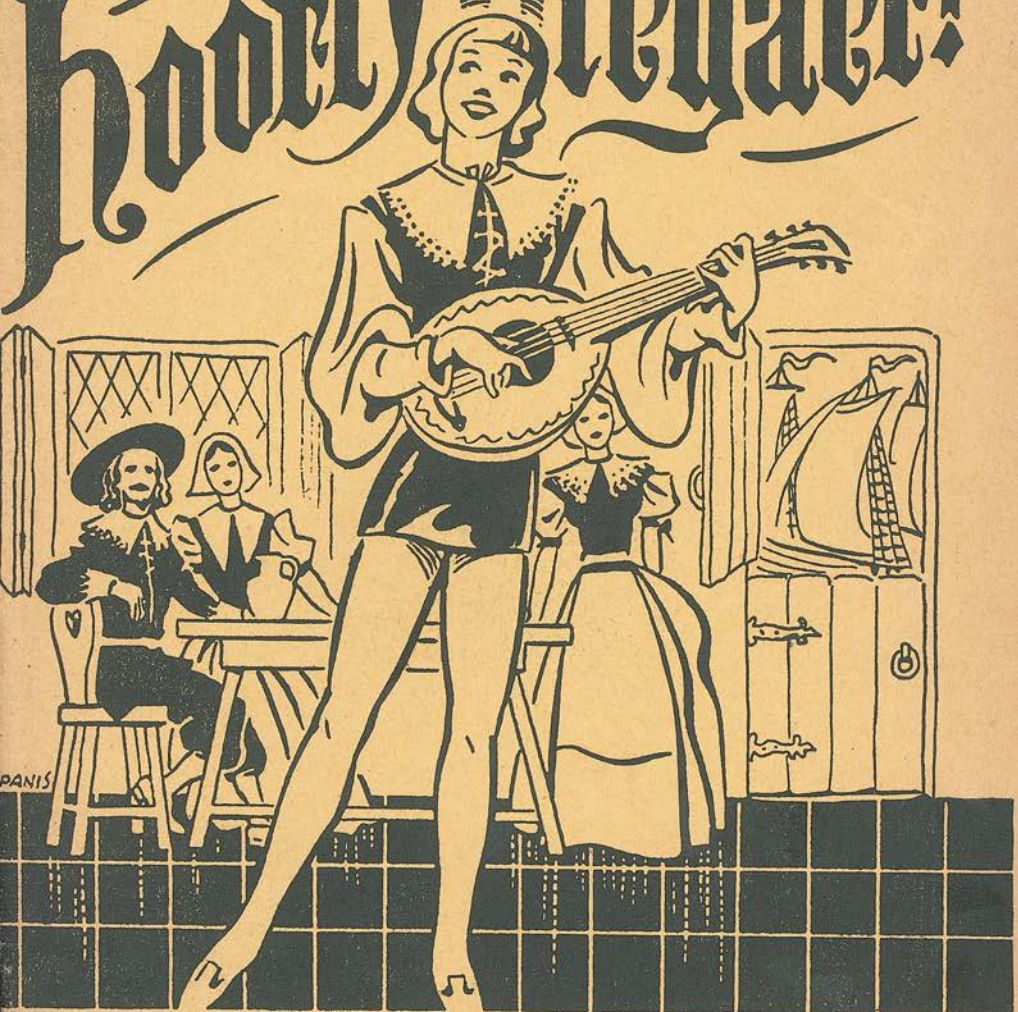

Gemeentelijke Jongensschool
SINT-AMANDS-op-SCHULDE

Hooft Allegaet!

XXXVI Oud-Nederlandsche Liederen

Hetgave:

Wlaamsch Nationaal Zangverbond

Verzoeningstraat 22, Antwerpen Tel. 536.24 Postrek. 4091.26

"HOORT ALLEGAER"

Een uitgave van het Vlaamsch Nationaal Zangverbond

36 Oude Nederlandsche Volksliederen

bezorgd door

WILLEM DE MEYER.

Historische nota's verzorgd door Dr. AUGUST CORBET
Beheerder - Sekretaris aan het Koninklijk Vlaamsch Kon-
servatorium te Antwerpen.

Muzieknota's aangaande begeleiding vokale en instru-
mentale bewerkingen door IVO MORTELMANS, lee-
raar aan het Koninklijk Vlaamsch Konservatorium te
Antwerpen.

Opgedragen

aan al de beoefenaars en verspreiders van het goede
Nederlandsche Volkslied.

VOORWOORD.

L. S.

De samenstellers van het bundeltje **"HOORT ALLEGAER"** hebben het wenschelijk geacht, ten behoeve van elkeen die ijvert voor de verspreiding van het oud-Nederlandsche lied, aanwijzing te geven inzake begeleiding, vokale en instrumentale bewerkingen, voor zoover deze beschikbaar zijn. De hiernavermelde lijst bewijst niet schaarsch te zijn, ja dat er zelfs een rijk materiaal voor handen is.

Voor alle bewerkingen en klavierbegeleidingen, raadplege men het **VLAAMSCH NATIONAAL ZANGVERBOND** Verzoeningstr. 22, **ANTWERPEN**, dat als altijd zich ten dienste stelt van alle zangminnaars in of buiten Vlaanderen.

Van sommige liederen bestaan eveneens transcripties voor koperorkest, met het oog op uitvoeringen in ruime zaal of openlucht. Wie in dergelijke transcripties belang stelt kan zich tot het **Vlaamsch Verbond voor Muziekverenigingen** wenden, Belpairestraat, 36, Berchem-Antwerpen en 't gevraagde in huurleen bekomen. De bezetting bestaat gewoonlijk uit trompetten, bazuinen, bas-tuba en slagwerk, met — of zonder thebaansche trompetten en hoorns. Geldt het andere bezettingen dan hier aangegeven, als: meer uitgebreide fanfareharmonie, of symfonie, dan kan men zich ook daarover bij het **V. V. M.** inlichten en zal het sekretariaat in de mate van het mogelijke behulpzaam zijn.

I. M.

N. B. Een nieuwe uitgave die ieder Vlaming moet bezitten: De 20 "Populairste Hullebroeck-liederen in een bundel" opgedragen aan het **V. N. Z.** Prijs fr. 18 te verkrijgen bij de Verkoopcentrale van het **V. N. Z.**

HISTORISCHE NOTA'S

I. GODSDIENSTIGE LIEDEREN.

1 **Herders Hij is geboren.** Dit lied komt voor in "Evangelische Leewerk" van het jaar 1682. De melodie is ongetwijfeld van ouderen datum en werd reeds vóór de Hervorming gezongen, met de de latijnsche woorden: "Huc ad Regem pastorum" ect.- Van Duyse 495.

4 **Er kwamen drie Koningen met eene ster.** De Coussem, nr 28. — Het Bijbelsch verhaal wordt hier meer in roerenden, echt volkschen eenvoud weergegeven, zoo in den tekst als in de melodie.

5 **Wij komen van Oosten, wij komen van ver.** Volgens Jan Bol maakt dit liedje deel uit van een "Groot spel van de Drij koningen" een soort boerentoneelstuk dat een verre naklank beteekent der Middeleeuwsche Mysteryspelen. Het werd door Bol opgeteekend in 1897, pag. 45-54, nrs. 29 en 30, samen met nog een soortgelijk liedje en gansch het scenario van het spel.

Bol zag het zelf nog opvoeren naar hij verklaart, in de omstreken van zijn geboortedorp Werchter, in Brabant.

De Fransche inslag van den tekst, schijnt te wijzen op een beïnvloeding op het einde der XVIIIe. eeuw. Zoo beteekent de uitdrukking "A la berdina kosteljon,, zeer waarschijnlijk: "à la berline, postiljon,,

Te Westerloo vond Bols echter een soortgelijk liedje, dat veel gaver gebleven is en dat op eenzelfden oorsprong terugwijst (pag. 39, nr. 25). Ongetwijfeld staat het dichterbij het oorspronkelijk Driekoningenlied, dat veel ouder moet zijn.

2. FOLKLORISTISCHE LIEDEREN.

1 **Reuzenlied.** Leeft nog in Brabant en Vlaanderen voort, ter gelegenheid van den "Ommeganck,,. Het vindt zijn oorsprong in het Kerstlied "Conditor alme siderum,,. Dezelfde melodie werd opgeteekend in Duitschland, Noorwegen en ook in Frankrijk, op plaatsen waar sagen van reuzen en helden (Nibelungen, Edda, e. z. m.) worden in eere gehouden. Ongetwijfeld is ook onze Vlaamsche reuzenviering daarop terug te voeren.

2 **'t Ros Bejaard.**

3 **De Vier Aymonskinderen.**

Beide volksliederen worden nog gezongen in Dendermonde bij den jaarlijkschen Ommeganck van het "Ros Bejaard,,. De oorsprong is vermoedelijk plaatselijk en verwant aan dien van het vorige lied. Van Duyse 346.

Het eerste wordt gewoonlijk samen gezongen met "De Vier Aymonskinderen,, die in den stoet het ros bereiden. "'tRos Bejaard,, is ongetwijfeld het oudste van de twee.

3. ZEEMANSLIEDEREN

1 **Naar IJsland.** Dit lied stamt zeer waarschijnlijk van Duinkerken, toen deze stad nog onvervreemden Vlaamschen grond was. Tot op heden, vertrekken vandaar nog elk jaar de walvischvaarders, in de richting van IJsland, De Coussemaker 65.

2 **Alle die willen te kapren varen.** Stamt eveneens uit Duinkerken. De ietwat zonderlinge uitdrukking "Mannen met baarden,, zou, naar sommigen meenen, slaan op Jan Bart, den vermaarden Duinkerkschen zeeroover der XVIIe eeuw, die eerst onder

admiraal De Ruyter diende, in Holland, en daarna voor rekening van den Franschen "zonnekoning,, Lous XIV "werkte,,

3 Wie gaat mee Was aanvankelijk een "ode" aan den tabak, die zich later tot een pittig zeemanslied omvormde. Dagteekent uit de jaren 1600 en is waarschijnlijk van Franschen oorsprong.

4. MINNELIEDEREN.

1 Die winter is vergangen. Hoffmann v. Fallersl., II, nr. 63, pag. 151 — Het Hs berust te Weimar, in Duitschland. — De eerste drie stroven behooren tot een Meilied, de overige tot een Wachterslied.

Het is een Souterlikee, op den Psalm 54, en komt voor het eerst voor in "Nieuwe Amsterdamsch Liederboek,, van 1591, op pag. 145. Ook in Zuid-Nederland was het bekend, want het werd opgenomen in "Veelderhande Liedekens,, uitgegeven te Leuven in 1599.

De melodie is echter veel ouder en zou opklimmen tot in de XVe. eeuw. Cf. Van Duyse: "Oude Nederl. Liederens,, nr 31, pag. 259.

2 Schoon lieveken. Pol De Mont teekende het op te Wambeke (Brabant) en publiceerde het in "Volkskunde,, II, p. 71 (1889). Het blijkt een latere bewerking te zijn van "Schoon lief, hoe ligt gij hier en slaapt,,

Dit lied staat in verband met de folkloristische gewoonte van het Meiplanten: op een Meivond en de negen volgende avonden brengen de jongelingen een zinnebeeldigen tak aan de "jonge dochters,, van hun gemeente. Ook in Frankrijk (Fransche-Comté) bestaat deze gewoonte tot op vandaag.

3 Ik zag Cecilia komen. Een der beroemste en der schoonste oude volksliederen! Het is eigenlijk een Italiaansche ballet-aria uit den aanvang de XVII° eeuw (Cf. Van Duyse). Men vindt het ook weer in Wallonië, Frankrijk, Zwitserland en in Bohemen, waar de XIX° eeuwse nationale componist Smetana het verwerkte in zijn "Moldava,,. Vele Vlaamsche componisten hebben zich eveneens door deze onvergetelijke melodie geïnspireerd gevoeld.

4 Meisken jong. Wordt opgeteekend in Oost-Vlaanderen, te Gent en te Dendermonde. (Van Duyse 277). Het is een rondedans, die door de meisjes en jongens "onder de kroon,, wordt uitgevoerd.

Ook in Duitschland blijkt dit volkslied bekend, onder den naam "Alter Johannisstanz,, (Erk u. Böhme, II, p. 282).

5 Des Winters als het regent, Opgeteekend door J. F. Willems en in korten tijd opnieuw zeer populair geworden. Men treft er vele varianten van aan.

6 Schoon lief hoe ligt gij hier en slaapt, Een lied van den Meiboom, die niet alleen een vreugdeteeken was bij den terugkeer van de Lente in het land, maar ook een symbool der liefde.

De melodie stamt waarschijnlijk uit de XVe. eeuw. Van Duyse, 1, nr. 76 pag. 352. Ook bij Willems, nr. 136, pag. 329 en bij Hoffmann v. Fallersl., nr. 85, pag. 286

Pol De Mont teekende het op te Wambeke, in een meer modernen vorm, met den tekst: "Schoon lieveken", ook in deze bundel opgenomen.

5 LUMIGE LIEDEREN.

1 **De Kwezel aan de Hemeldeer.** Opgenomen in de versie van Lambrecht Lambrechts (zie Bundel: Limburgsche Liederen-blz. 96).

2 **Boerenkermis.** Opgeteekend door Snellaert (Gent 1864, 2° uitg. p. 118), die meent dat dit typisch hekkellid uit de XVII°. eeuw stamt. Volgens ons is deze bewering niet vol te houden. Deze muziek is beslist jonger. Ook de tekst, zooals blijkt uit de 3° van de 13 stroven: "Den eene draegt een zak aen't hâar", een mode van de eerste helft der XVIII° eeuw. Sommige modejonkers droegen toen inderdaad het haar in een beurs van zwarte zijde op den rug. Daar deze gewoonte werd ingevoerd in Frankrijk tijdens de zgn. Régence (1715 — 1723), zal zij waarschijnlijk niet in Vlaanderen hebben bestaan vòòr dien tijd... De mode bleef voortduren tot zowat 1750. Het volkslied is een zeer geslaagde maar nogal scherpe zedenschildering van dien tijd.

3 **Een uil die op een peerboom zat,** De Coussem. — Dit liedje is ook in Duitschland bekend, maar gaat het over een koekoek. De tekst is onsamenhangend, hetgeen nog wel gebeurt bij volksliederen, omdat men de meestal lokale betekenis ervan stillaan is gaan vergeten. — E. Closson noemt het een typisch voorbeeld van Nederlandschen humor en meent een verband te mogen zien tusschen den uil uit dit lied en de eerste helft van Uilenspiegel's beroemden naam. Wij laten deze gevoeltrekking geheel voor rekening van den Brusselschen muziekgeleerde...

4 **Jan De Mulder,** De Coussem.nr. 86, pag. 288 — Opgeteekend te Belle. Het werd vermoedelijk gezongen met een doek, waarop de voorwerpen waarover in het liedje sprake is, stonden afgebeeld deze werden dan met een stokje aangeduid. Dit oude gebruik van de liedjeszangers was in de beide Nederlanden zeer verspreid, zooals blijkt uit tal dergelijke liederen, o. a. "'s Avonds in een klaere maeneschijn", Kort en Lang", enz.

6 GEZELSCHAPSLIEDEREN.

1 **En 's avonds,** Waarschijnlijk uit Fransch-Vlaanderen herkomstig. De Coussem. P. 277

2 **Anne-Marieken,** Dit volkslied treft men aan bij Lootens en Feys. Het werd te Brugge opgeteekend, waar het nog in 1879 gezongen werd. Het is dus waarschijnlijk van West-Vlaamschen oorsprong en stamt vermoedelijk uit de XVIIIe. eeuw, tenminste voor wat den tekst betreft. Hij slaat inderdaad op de Fransche veroverings-oorlogen.

De Coussemaker ontmoette hetzelfde lied in Duinkerken en Friedenthal (1917) verklaart dat het ook in Duitschland bekend is.

3 **De Vastenavond die komt an;** Een "Rommelpotliedje" uit Maaseik. Deze soort volksliederen kent men ook in Duitschland, waar men ze "Rummeltopf" noemt en in Spanje, waar zij "Zabemba" worden geheeten.

Het is goed mogelijk dat zij van deze landen uit de Maasstreek werden overgenomen.

Zij worden uitgevoerd met begeleiding van den rommelpot, dit is een aarden pot met water gevuld en met een blaas overspannen; middenin de blaas brengt men een rietje aan, dat begint te ronken wanneer men het tusschen vinger en duim rolt. Gewoonlijk werden deze liedjes gezongen op vastenavond of ook wel rond Kerstmis, om geld te bedelen.

7 7 / VERHALENDE LIEDEREN.

1 **De vier Weverkens**, "Wat ligt er treurnis in dat lied! Zou het niet ontstaan zijn in 1848, toen de bitterste ellende in Vlaanderen heerschte, en de arbeiders op het veld de bevroren aardappels zochten, die de boeren er hadden laten liggen omdat ze te klein waren? merkt ge wel, na die uiting van treurnis, de nabootsing der klank-beweging van de schietpoel? Hij zingt, de arme wever, en de arbeid valt hem minder pijnlijk; hij vergeet leed en armoë zoolang hij zingt. I POL DE MONT. (Een en twintig redevoeringen)

2 **Er waren twee Coninckkinderen**; Ook een bijzonder fraai en zeer vermaard oud volkslied, dat eigenlijk een Vlaamsche aanpassing is der fabel van Hero en Leander, uit de Grieksch-Romeinsche Oudheid; zeer verspreid over gansch Europa. Van Duyse 43c.

8 KINDERLIEDEREN,

1 **Lestmaal op eenen somerschen dag**, Komt voor in de "Ydelheit des werelds" van Pater Adrianus Poirters, Antwerpen (1645). Volgens De Coussemæker werd het in zijn tijd nog veel gezongen tusschen de Leie en Duinkerken...

2 **Het kindje**, Dit lied werd opgeteekend te Deinze, rond het midden der XIXe eeuw. Van Duyse 517-A.

9 HISTORISCHE LIEDEREN,

1 **Wilt heden nu treden**, Opgenomen in Valerius, Gedenccklanck, Haarlem 1626, p. 17o. De melodie bestond reeds vroeger op den tekst "Ey, wilner, dan wild".

Door E. Kremer werd dit indrukwekkende lied in Duitschland verspreid, met een Duitschen tekst van J. Weyl. Dit gebeurde in 1877. Op verlangen van Keizer Wilhelm II werd het onder de Deutsche volkszangen opgenomen, waar het thans een vooraanstaande plaats bekleedt. Van Duyse, I, p. 554.

2 **Naar Oostland**. Dit zeer oude en mooie volkslied werd door de Vlaamsche uitwijkelingen gezongen, die zich in de XIIIe eeuw aan de boorden der Baltische zee gingen vestigen. J. F. Willems Oud Vlaamsche Liederen.

3 **Helpt nu U zelf**; Een typisch Geuzenlied, dat ook "De Tiende Penning" wordt genoemd. Zooals men weet, was het de onrechtvaardige belasting van den tienden penning die de maat van het ongenoegen tegen de Spaansche overheersching deed overstromen, bij onze voorouders uit de XVIe eeuw.

4 **Waer dat men sich al keerd of wend**, Valerius, Gedencck-clanck,, Herinnert ons aan het vertrek der Engelsche bezittingen uit den Briel; Vlissingen en Rammekens, 1616.

5 **Wie dat sich self verheft**, Ook genoemd: "Het Standbeeld van Duc d'Alf" dagteekent van 1569. Het werd opgenomen in Valerius Gedencck-Clanck van 1626 pag. 62.-Dit lied heeft zijn ontstaan te danken aan de verontwaardiging der Nederlanders, toen zij vernamen dat de gehate hertog van Alva een koperen standbeeld voor zichzelf had laten oprichten in de Citadel te Antwerpen: "Want hoogen moet gaet, altijd voor den val". Het standbeeld werd trouwens, onder den druk der openbare meening, neergehaald in 1573, onder Repeusens.-Cf. Willems, nr. 34, pag. 77-78.

6 **Het Wilhelmus**, De melodie is van Franschen oorspong; het rijm wordt toegeschreven aan Coornhert of aan Marnix van St. Aldegonde (XVIe eeuw). Van Duyse 433.

I. GODSDIENSTIGE LIEDEREN.

HERDERS, HIJ IS GEBOREN.

Jubelend, plechtig

f

Her- ders Hij is ge- bo- ren in
Wij ar- me slech- te lie- kens ghe-
Als wij daer zijn ge- ko- men, siet

'tmid- den van den nacht, die zoo lanck van te
lijck de boe- ren zijn, ontweck- ten ons 'ghe-
een clijn kin- de- ken, leyt op stroij, nieuw ge-

vo- ren de we- reld heeft ver wacht.
buur- kens, en in den ma- ne- schijn,
bo- ren soet als een lam- me ken;

Vro- lijck o her- der- kens- son- ghen ons d'en- gel- kens,
lie- pen met blij ge- schal naer de- sen ar- men stal
d'ooghsken van ston- den aen sach men vol trae- nen staen,
calando

son ghen met blij de- stem: haest U naer Beth- le- heml
daer ons den en- ghel- sanck al- te- mael toe be- dwanck.
'tweenden uit druck en rouw in de- se straf- fe kouw.

ER IS EEN KINNEKEN GEBOREN.

Matig gaande

Er is een kin- ne- ken ge- bo- ren op strooi, Er
't Heeft twee schoon oog- jes zoo zwart als lag- get, 't Heeft
't Kwam op dees aar- de en vond er geen huis, 't Kwam
't Kwam- op dees aar- de voor ons al- te- gaar, 't Kwam

is een kin- ne- ken ge- bo- ren op strooi, Het
twee schoon oog- jes zoo zwart als lag- get, En
op dees aar- de en vond er geen huis, Het
op dees aar- de voor ons al- te- gaar, En

ligt in een krib- be- ken ge- dekt met hooi. Het
blo- zen- de kaak- jes, dat staat zoo net. En
kwam op dees aar- de en droeg er zijn kruis. Het
wenscht ons nu al- len een za- lig nieu- jaar. En

ligt in een krib- be- ken ge- dekt met hooi.
blo- zen- de kaak- jes, dat staat zoo net.
kwam op dees aar- de en droeg er zijn kruis.
wenscht ons nu al- len een za- lig nieu- jaar.

DE HERDEKENS LAGEN BIJ NACHTE.

Gemoedelijk.

De her-der-kens la- gen bij nach- te ze la- gen bij nacht in het
Toen zij er te Beth- le hem kwa- men, Daar scho-ten drie stralen door-
Ma- ri- a, die bloosde van weel- de Van oot-moet en lief- lij- ke-

veld; Ze hiel -den vol trou- we de wach- te, ze-
een Een straal van om- hoog zij ver na- men, Een
vreugd, De goe- de Sint Jo- zef, hij streel- de Het

had- den hun schaa-pjes ge- teld. Daar hooren zij d' en- ge- len
straal uit het krik- je be- neën. Toen vlamde er een straal uit hun
Kind- je, der menschen ge- neugt. De her- ders be- va- len te

zin- gen hun lie- de- ren vloeiend en klaar. De
oo- gen, en viel op het kin- de- ke teer. Zij
wei- den, hun schaa-pjes aan de en- ge- len schaar: Wij

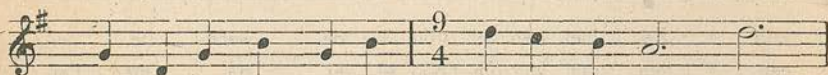
herders naar Bethlehem gin- gen; 't liep te- gen het nieuwe jaar.
stonden tot schreiens be- wo- gen, en knielden voor Je- zus neer.
kunnen van t' kribje niet schei- den, wij wachten het nieuwe jaar.

ER KWAMEN DRIE KONINGEN MET EENE STER.

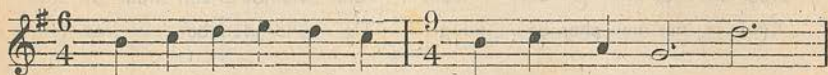
Geestdriftig

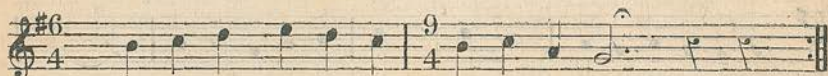
Er kwa- men drie ko- nin- gen met ee- ne ster, Er
Wel ster- re ge moet er zoo stil- le niet staan, Wel
Naar Beth- le- hem bin- nen de schoo- ne stad, Naar

kwa- men drie ko- nin- gen met ee- ne ster, Zij
ster- re ge moet er zoo stil- le niet staan, Gij
Beth- le- hem bin- nen de schoo- ne stad, Waar

kwa men van bij en zij kwa- men van ver. Zij
moet er met ons naar — Beth- le- hem gaan. Gij
Ma- ri- a met haar klein kin- de- ken zat, Waar

kwa- men van bij en zij kwa- men van ver.
moet er met ons naar — Beth- le- hem gaan.
Ma- ri- a met haar klein kin- de- ken zat.

WIJ KOMEN VAN OOSTEN, WIJ KOMEN VAN VER.

Wij ko- men van Oos- ten, wij ko- men van ver, a la ber
 Gij ster- re, gij moet er zoo stil- le niet staan, a la ber
 Te Beth- le- hem in die schoo- ne stad, a la ber

di- na kos- tel- jon. Wij zijn er drij ko- nin- gen
 di- na kos- tel- jon. Gij moet er met ons naar—
 di- na kos- tel- jon. Waar Ma- ri- a met haar klein

met een ster, a la ber- di- na kos- tel- jon. Van cher a-
 Beth- le- hem gaan,
 kin- de- ken zat,

mi tot in de knie, wij zijn drij ko- nings- kin- de- ren, sa

pa- ter trok naar Ven- der- loo, van cher a- — mi.

II. FOLKLORISTISCHE LIEDEREN.

AL DIE DAAR ZEIDT DE REUS DIE KOM'.

Al die daer zeidt: De Reus die kom'; de Reus die
Sa moe- der snijd nen bo- ter- ham, nen bo- ter-
Sa moe- der tap van 'tbes- te bier, van 'tbes- te

kom'. Zij lie- gen daer- om. Kee- re weer- om, Reus- ke,
ham. De Reus is gram.
bier. De Reus is hier.

Reus- ke, kee- re weer- om Reu- ze gom.

'T ROS BEYAERD

Boertig

'tRos Bey-aerd doet den ron-de in de stad van Den-der-
 'tRos Bey-aerds oo-ghen voncklen sij-ne bree-de ma-ne
 'tRos Bay-aerd is ons glo-rie, en be-nijdt gh'ons die vic-

mon-de: die van Aelst die zijn zoo kwaed, om-dat
 kron-cklen en hij wend hem fraey en vlugh met vier
 to-rie, Aelst, ghij hebt nog min ver-stand als ons

hier 'tRos Beyaerd gaet. De vier Ay-mons kin-de-ren
 broers op sij-nen rugh.
 rid-der-ros vail-lant.

jent met blanc-ken sweirt in d'handt, ziet ze

rij-den; 'tzijn de schoonst' al van ons landt.

DE VIER AYMONSKINDEREN.

Nogal vluig

Wat voor vij-and durft ons na-ken Vier ge-broe-ders op een
Sa, Ros Bey-aard, toont uw krach-ten En spaart u-we beenen
Wij en zul-len nie-mand wij-ken, Wat voor vij-and ons komt

peerd! le-der moet het vech-ten sta-ken Als wij
niet: Toont dat ie-der hem moet wachten Die uw
aan: le-der moet zijn wa-pens strij-ken, Als wij

spe-len met ons zwaard. Wij en ach-ten gee-ne sla-gen, Geene
ster-ke le-den ziet. Slaat van ach-ter, slaat van vo-ren, Recht u
met-ons zwaarden slaan. On-zen ie-ver is te ach-ten, Om 'tge-

scheu-ten in den strijd Want ons har-nas kan 'tal
op, 'tis ons be-vel. Als wij ste-ken met de
luk en on-der-stand. Die wij zoe-ken en be-

dra-gen, Daar een an-der zich voor mijdt.
spo-ren, Toont dat gij voor ons zijt snel.
trachten, Voor het Me-chelsch va-der-land.

III. ZEEMANSLIEDEREN.

NAAR YSLAND.

Uitbundig

Al- le die wil- len naer Is- land gaen, Om ka- bel- jauw te
Als den tyd van de foy- e komt aen, Wij dan- sen met be-
Als- er de wind van het noor- den waeyt, Wij gaen naer de her-

van- gen En te vis- schen met ver- lan- gen. Naer I- se- land. Naer
ha- gen En me we- ten van geen kla- gen Maer komt den tyd. Maer
ber- ge En wy drinken zonder er- ge Wy drin- ken daer. Wy

I- se- land, naer I- se- land toe. Tot drie- en- der- tig
komt den tyd van naer zee te gaen. le- der- een is al
drin- ken daer al op ons ge- mak, Tot dat den les- ten

rey- zen, zyn zy nog niet moe.
met een zoo zwaar hoofd be- laën.
stuy- ver is uyt on- zen zak.

AL DIE WILLEN TE KAP'REN VAREN.

Zeemanston

Al die wil- len te kap- 'ren va- ren moe- ten

man- nen met baar- den zijn. Jan, Pier, Tjo- res en Cor-

neel die heb- ben baar- den, die heb- ben baar- den. Jan, Piet,

Tjo- res en Cor- neel die heb- ben baar- den zij va- ren mee.

De ziel, het wezen van elk ras drukt zich het best en volle-
digst uit in zijn Volkslied. (Jozef Muls)

EEN LIED VAN DE ZEE. (1)

Wie gaat mee, gaat mee o- ver zee? Houd het roer recht!
 Bij de hand, bij de hand voor het land Houd het roer recht!
 Een hou- zee, hou- zee voor de zee Houd het roer recht!

Frisch blaast de wind langs de ree Blijft g'in 't nest, in 't nest met de
 Zoo klinkt het luid van al- len kant Voor u uit het oog en om-
 Jon- gens van Holland. roept het mee Hier is 't veld, is 't veld voor den

rest? Houd het roer recht! Ons lijkt de zee 'tal- ler- best! Wie wat
 hoog Houd het roer recht! Dat u geen storm ver- rassen moog Met het
 held Houd het roer recht! Hier toont de man wat hij geldt On- der

wor- den wil, wel die zit niet stil, Neen, hij
 oog in 't zeil en voor nie- mand veil Stuur de
 't zee- mans buis, daar is moed nog thuis. In zijn

trek- ke 't zee- gat uit, Zie hem wacht rij- ke buit.
 zee- man 't zwemmend paard, Nooit voor ie- mand ver- vaard.
 vuist ligt heel zijn lot Nie- mand vreest hij. dan God.

(1) N. B. Voor tweestemmige uitvoering, bij het V. N. Z. de begeleiding van I. Mortelmans aanvragen.

IV. MINNELIEDEREN.

DIE WINTER IS VERGANGEN.

Licht gaande

Die win-ter is ver-gan-gen ik zie des mei-en
Ik wil den mei gaan hou-wen, al in het groe-ne,
En-de toen de zui-ver-lij-ke zijn re-den had-de ge-

schijn, ik zie die bloem-kens han-gen, des
gras, en-de schen-ken mijn boel die trou-we, die
hoord. Toen stond zij treu-re-lij-ke, met-

is mijn hert ver-blijd. Zoo ver aan ge-nen
mij de lief-ste was, En-de bid-den dat zij wil
een sprak zij een woord: "Ik heb den mei ont-

da-le, daar is 'tge-noeg-lijk - zijn; Daar
ko-men al voor haar ven-ster-ken staan, End' ont-
van-gen, met groo-ter eer-waar-dig-heid., Hij

zin-get de nach-te-ga-le, als zoo me-nig woud-vo-ge-lijn.
van-gen den mei met bloe-men, hij is zoo wel ge-daan.
kus-te ze aan haar wan-gen. Was dat niet eer-baar-heid?

SCHOON LIEVEKEN, WAAR WAARDE GIJ?

Argeloos

Schoon lie- ve- ken, waar waar- de gij den
 Schoon lie- ve- ken, waar waar- de gij den
 'kEn sta er toch voor- waar voor u- wen

eer- sten mei- en- nacht, Dat gij mij gee- nen
 twee- den mei- en- nacht, Dat gij mij gee- nen
 schoo- nen mei niet op, Of en zal er mijn

Strofe 3

mei en bracht?" — „Den eer- sten mei- en-
 mei en bracht?" — „Den twee- den mei- en-
 ven- ster niet ont- slui- ten! Uw mei die komt te

nacht, Schoon lief, dan was ik ziekl Schoon
 nacht, Zocht ik 'nen e- glan- tier; Schoon
 laat! Plant vrij hem op de straat: Schoon

lie- ve- ken, ik kost er van mijn bed- de- ken niet!
 lie- ve- ken, sta op en u- wen mei is hier!
 lie- ve- ken, plant u- wen mei daar- bui- — — ten!

IK ZAG CECILIA KOMEN.

Met innigheid

Ik zag Ce- ci- lia ko- men langs ee- nen wa- ter-

kant, Ik zag Ce- ci- lia ko- men met bloe- men in haar

hand Zij zag naar ha- ren her- der, den her- der Flo- ri-

aan, Die ook zijn schaa- p- kens weid- de al- langs de zelf- de

baan Ce- ci- lia ging aan 'tzin- gen, haar hart docht haar t'ont-

sprin- gen Dit hoor- de ha- re her- der, Hij kwam bij haar ter-

stond. En kus- te zijn Ce- ci- li- a aan

ha- ren roo- den mond.

MEISKEN JONG.

Op idyllischen toon

Meis- ken jong, mijn maag- de- ken fier, Waar staat jouw
 Meis- ken jong, mijn maag- de- ken fier, Hoe kom ik
 Meis- ken jong, mijn maag- de- ken fier, Hoe kom ik
 Meis- ken jong, mijn maag- de- ken teêr, Waar leg ik

va- ders hui- ze- ken hier?" „Gin- ders aan geen- re groe- ne
 in dat hui- ze- ken hier?" „Trekt aan het koor- de- ken van de
 op jouw ka- mer- ken hier?" „Neemt er jouw schoen- tjes in de
 nu mijn han- de- kens neer?" „Legt er jouw han- de- kens op mijn

wei, Voor de deu- re staat een
 klink, Dat- ter het deur- ken o- pen
 hand, Kou- se- voe- ten maakt soe- ten
 hert: t'Zal ver- drij- ven pijn en- de

mei!" Sprak dat lod- de- rig meis- ke.
 springt!" Sprak dat lod- de- rig meis- ke.
 gank!" Sprak dat lod- de- rig meis- ke.
 smert!" Sprak dat lod- de- rig meis- ke.

DES WINTERS ALS HET REGENT.

Op schalkschen toon

Des win-ters als het re- gent, Dan zijn de paed- jes
 Dat loo- ze mo- le- na- ri- ne- tje Ging in haar deur- tje
 „Wat heb ik u mis- dre- ven, Wat heb ik u mis-
 „Gij hebt mij niets mis- dre- ven, Gij hebt mij niets mis-

diep, ja diep; Dan komt dat loo- ze vis- scher- tje
 staen, ja staen; Om - dat het aar- dig vis- scher- tje
 daen, ja daen, En dat ik niet met vre- den
 daen: ja daen, Maar ge moet mij drie- maal zoe- nen,

Vis- schen al in dat riet. Met si- ne rijf- stok, met si- ne
 Voor- bij haar he- nen zou gaan. — si- ne — — si- ne
 Voor- bij uw deurtje mag gaan? — mi- ne — — mi- ne
 Eer gij van hier moogt gaan. — u- we — — u- we

strijk- stok, Met si- ne lap- sak, met si- ne knapsak, Met si- ne
 — — si- ne — — si- ne — — si- ne
 — — mi- ne — — mi- ne — — mi- ne
 — — u- we — — u- we — — u- we

lee- re, van deere dom dee- re, Met si- ne lee- re leersjes an.

Zingt: 't is beter dan spreken. Spreken verdeelt de hoofden
 zingen vereenigt de harten.

SCHOON LIEF HOE LIGT GIJ HIER EN SLAAPT.

"Schoon lief, hoe ligt gij hier en slaapt in u- wen eer- sten
 "k En zou voor gee- nen mei op- staan, mijn ven- sterken niet ont-
 "Waar zou 'khem plan- ten of waar doen? 't's al op s'hee- ren
 "Schoon lief, laat hij zijn bloei- en staan. Wij zul- len hem be-
 "Schoon lief, en om die ro- ze- kens zal 'nach- te- gaal- ken

doo- me? Wil op- staan, en den mei ont- faân, hij
 slui- ten. Plant u wen mei waar 't u ge- rei, plant
 stra- te. De win- ter- nacht is koud en lang, hij
 gra- ven op 'kerk- hof bij den e- glan- tier. Zijn
 sprin- gen, en voor ons bei in el- ken mei zijn

staat hier al zoo schoo- ne,,
 u- wen mei daar- bui- ten,,
 zou zijn bloei- en la- ten,,
 graf zal ro- zekens dra- gen,,
 schoonste lie- dekens zin- gen,,

Elk volk verklankt, naar eigen tempa- ment, de geheimste be-
 wegingen in de meest historische oogenblikken van zijn bestaan.

(Dr. A. Verbist)

LUIMIGE LIEDEREN.

DE KWEZEL AAN DE HEMELDEUR.

Daar was eens ee- ne kwezel, wil mij wel ver staan
Ach Sin- te Pie- ter, mij- nen bes- ten- vriend,
Bij Sin- te Pie- ter kwam Sint Pau- lus staan,

Die op haar ge- mak naar den he- mel wil- de gaan.
'k heb u in mijn le- ven toch zoo tee- der- lijk be- mind. Met
Sa, - wat nu toch met zul- ke kwe- zel ge- daan? We

Op ha- re zok- jes, zon- der schoen of blok- jes. Maar
ze- ven ker- ke- boe- ken Ben ik u gaan be- zoe- ken. En
zet- ten de- ze kwe- zel op ee- nen e- zel, En

toen zij nu kwam aan de he- mel- sche poort, Be-
als al de andren naar den bal zijn toe- ge- gaan, heb
la- ten ze dan rij- den naar de maan En

geerden ze de- ze kwe- zel in den he- mel niet, van fal dri
ik mijn pot- je kof- fie heel al- leen ge- daan.
trekken ons van e- zel of van kwezel niets meer aan.

tra la la lal Van fal dri tra la la la lal Be-
Heb
En

geerden ze de- ze kwe- zel in den he- mel niet,
ik mijn pot- je kof- fie heel al- leen ge- daan.
trek- ken ons van e- zel of van kwe- zel niets meer aan.

BOERENKERMIS.

Nogal boertig

De boer- kens smel-ten van vreugd en ple- zier, Als
d'oogst is bin- nen ge- re- den; Ze - gaan met hun- ne boe-
rin- nen te bier En zij ma- ken zeer goe- de
sier. De be- zem steekt ten ven- ster uit: Men
danst er, men speelt er al op de fluit, Op
pot- ten en pan- nen, Op gla- zen en kan- nen, Op
al- ler- han- de ge- luid; Op mes- sen, op schup en op
zou- te- vat, Op han- gel, op tan- gel, op dit en op dat. Op
'trom- mel- tje rom. Dom dom- me dom dom; Op ke- tel- tjes,
le- pel- tjes, tik- ke- tik- tang, En dat gaat zoo den hee- len dag lang.

DEN UIL DIE OP EEN PEERBOOM ZAT.

Boertig

Den uyl die op den peer-boom zat, den uyl, die op den
'tWas daer dat hij zijn poot-je brak; 'twas daer dat hij zijn
Men droeg hem dan naer den dok-toor, men droeg hem dan naer
Men trok hem wel zes on-cen bloed; men trok hem wel zes

peer-boom zat, en bo-ven zijn hoofd daer zat er een kat, van
poot-je brak; men prom-mel-de hem al in ee-nen zak, van
den dok-toor, de jof-frouw die kwam zel-ve voor van
on-cen bloed 'tis jam-mer dat hij ster-ven moet, van

sim-me don-dei-ne, van fa-ri-don-la. En
sim-me don-dei-ne, van fa-ri-don-la. men
sim-me don-dei-ne, van fa-ri-don-la. de
sim-me don-dei-ne, van fa-ri-don-la. 'tis

bo-ven zijn hoofd daer zat er een kat. Den uyl vi-
prommelde hem al in ee-nen zak.
jof-frouw die kwam zel-ve voor.
jam-mer dat hij ster-ven moet.

vat, den uyl vi- vat.

JAN DE MULDER.

Op uitgelaten toon

Jan de mul-der, Met zij-nen lee-ren kul-der En zijn lee-ren

broek-jem aan, Zou-de zoo gei-ren Zon-der lan-tei-ren,

Zou-de zoo gei-ren te vrij-en gaan. Hier is het vleesch en

Daar is de zon en

Daar is het glas en

Daar is de hond en

daar is het visch, En daar is het man-ne-ken pis.

daar is de maan, En daar is de kraai-en-de haan.

daar is de kan, En daar is de dron-ken Jan.

daar is de kat, En daar is de Oostindsche rat.

Vleesch en-de visch, Man-ne ken-pis, En daar is de

Zon en-de maan, Kraai-en de haan,

Glas en-de kan Dron-ken-e Jan,

Hond en-de kat, Oostindsche rat

vo-gel, die be-drie-ge-lijk is

EN 'S AVONDS.

(Een stem:) En 's a- vonds, en 's a- vonds, en 's a- vonds is het
 En 's a- vonds, en 's a- vonds, en 's a- vonds is het
 En 's a- vonds en 's a- vonds, en 's a- vonds is het

goed. (Allen:) En 's a- vonds, en 's a- vonds, en 's a- vonds is het
 goed. En 's a- vonds, en 's a- vonds, en 's a- vonds is het
 goed. En 's a- vonds, en 's a- vonds, en 's a- vonds is het

goed. (Eén:) En 's a- vonds, heb- ben wij geld bij hoo- pen, en
 goed. En 's a- vonds, zou- den wij geer- ne trou- wen, en
 goed. En 's a- vonds, zul- len wij koe- ken bak- ken, en

's morgens geen - om brood te koo- pen, (Allen:) En 's a- vonds, en
 's morgens- nug- tens vroeg be- rou- wen. En 's a- vonds, en
 's morgens te- gen uw oo- ren plak- ken. En 's a- vonds, en

's a- vonds, en 's a- vonds is het goed.
 's a- vonds, en 's a- vonds is het goed.
 's a- vonds, en 's a- vonds is het goed.

WEL ANNE-MARIEKEN.

Wel An- ne- Ma- rie- ken, waer gaet gij naer toe? Wel An- ne- Ma-
Wel An- ne- Ma- rie- ken, wat gaet gij daer doen? Wel An- ne- Ma-
Wel An- ne- Ma- rie- ken, hebt gij er geen man? Wel An- ne- Ma-
Wel An- ne- Ma- rie- ken, hebt gij er geen kind? Wel An- ne- Ma-

rieken waer gaet gij naer toe?" „k Ga-ne naer bui- ten al bij de sol-
rieken, wat gaet gij daer doen?" „Haspen en spin-nen, soldaetjes be-
rieken, hebt gij er geen man?" „Heb ik geen man, ik krij-ge geen
rieken, hebt gij er geen kind?" „Heb ik geen kind, ik moe-te niet

da-ten!" Hop- sa- sa, fal- la- la, An- ne Ma- riel
minnen!"
slagen!"
zor gen!"

Het lied liegt niet, het is de eenige letterkundige vorm die het harte eener natie immer op haar tong brengt. (F. A. Snellaert)

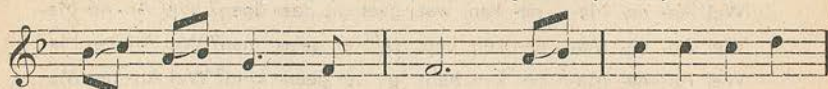
Het parool van het V. N. Z.: "Geloof in de teksten die ge zingt"

DE VASTENAVOND DIE KOMT AN.

Opgewekt

De vas-ten-a-vond die komt an, Wij
Tsa, meis-jes zet de pan te vier: Slaat
Wat raad je, zal het kla-ver troef. Of
Hier dient ook wel een glaas-je bij: Ik

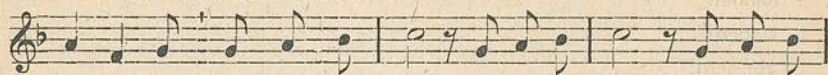
zin- gen: „ho man! ho!“ Geeft ons een pan-koek
ei- ers in het meel En haalt een kruik-je
zal het schop- pen zijn? Neen, geen van bei; 't is
drin- ke de- zen dronk, Op mijn ge- buur- kens

uit de pan En zoo, mijn- heer, wel zoo. En
smok- kel- bier: Zoo, sme- ren wij de keel. Ter-
har- te- boef En't aa- sie das voor mijn! Wel
aan weers- zij: Sa vrien- den wij zijn jonk! Kom

nu het vas- ten- a- vond is, Nu zijn wel al- le
wij gij nu dan uit den haard De koek- jes uit de
hey, wel- hey, wat zeg je nu? Zeg, speel je mee of
kus je meis- je dat het raakt, Ter- wijl de wijn ons

keel- tjes fris! Van dir don don, van dir don don, van dir don
pan ver- gaat,
ben je schuw?
al- len smaakt!

don, don, dir don dei- nel Het spe- len gaat ge- wis!
Wij spe- len met de kaart!
Zie, daar is lan- ter- lul
De vas- ten a- vond vroo-lijk maakt!

DAAR REED 'N BOER NAAR LEUVEN.

Daar reed 'n boer naar Leu- ven naar Leu- ven reed er nen
Geen twee- maal moest ze pei- zen, Stak toe de bo- ter
Ze praat- ten en ze praat- ten. Hoe 'tkwam dat wist geen

boer Hij kwam een boe- rin- ne- ke te- gen En 't boe-
mand, Stak toe het ei- er- kor- ve- ken, Stak
een, De bank was groot en lang ge noeg, En ze

rin- ne- ke zei Bon- jour Met blan- ke blin- ken
toe hem de poe- ze- le hand, En wipl 't zat op den
za- ten zoo dicht bij- een, Zij praat- ten en zij

de ei- er- kes Met bo- ter ke- trok het naar stee Kar
wa- gen en hoep l 't zat naast hem neer, Zij
praat- ten, Hoe dorst hij het be- staan, Ze

lijn- tje kind Kar- lijn- tje lief Kar lijn- tje rij- de nie mée?
hiel- den bei van pra- ten, en praat- ten o- ver 't weer.
praat- ten niet meer, ze fe- zel- den, Geen zie- le langs de haan.

ALS DE ROMBOM HEEFT GESLAGEN.

Als de rom-bom heeft ge- sla- gen Dat
 Ka- pi- teins en of- fi- cie- ren Drin- ken
 Een stui- ver daags is on- ze ga- ge En een
 Maar als wij ons lief ge- von- den, Dan is

wij mar- chee- ren moe- ten gaan, Ge- weer en
 wijn en soms een glaas- je bier, Maar wij
 pond- je droog kom- mie- zen- brood, Wa- ter-
 weer ons jeug- dig hart ver- blijd, En dan

ran- sel die moe- ten wij dan dra- gen, En dat
 zijn maar de ar- me fu- se- lie- ren, Drin- ken
 saus- je dat geeft ons de cou- ra- ge En daar-
 le- ven wij sa- men met el- kan- der Tot zoo-

staat ons voor- waar niet aan!
 wa- ter al uit de ri- vier!
 op moe- ten wij zoo maar voort!
 lang er de dood ons scheidt.

VII. VERHALENDE LIEDEREN.

VIER WEVERKENS.

Op schalksche toon

Vier we-ver-kens zag men ter bo-ter-markt gaan, En de
En als zij dat bo-ter-ken hadden ge-kocht, Zij
Dat vrouwken dat sprak: „Ja, dat zal ik wel doen, Ja, zoo
Wat zou-dén de we-ver-kens hee-ren zijn, Zij en

bo-ter die was er zoo die-re. Zij had-den geen duit haast meer
had-den er vier pla-tee-len. Zij spra-ken dat vrouwken zoo
wel als een vrouwken vol ee-ren, Want ik we-te wel wat er de
heb-ben er hui-ze noch er-ven! En kruipt er een muis-ken in

in hun-ne tasch, En ze koch-ten één pond sa vie-ren. Schiet-
vrien-de-lijk aan: „Sa, vrouw-tje, en wilt het ons dee-len!“
we-ver-kens zijn: En de we-ver-kens zijn er geen hee-ren.“
hun-ne schapraai, Van hon-ger zoo moet het er ster-ven.

spoe-le, sjer-re-bek-ke, spoel-zal Djik-ke djak-ke, kerre-koltjes, klits-

klits! En ze koch-ten één pond sa vie-ren.
„Sa, vrouw-tje, en wilt het ons dee-len!“
En de we-ver-kens zijn er geen hee-ren.“
Van hon-ger-zoo moet het er ster-ven.

HET WAREN TWEE CONINCSKINDEREN.

Innig

Het wa- ren twee co- ninc- kin- de- ren, Si had- den mal-
Dit sach daer een ou- de que- ne, Een al soo vi-
„Och, vis- scher, zoo sprac si „vis- scher, Mijns va- ders
Wat trok si van ha- ren han- de? Een vin- ger- linc

can- dren soo lief! Si con- den bi- een niet
lij- nich vel: Si ghink er dat licht uyt-
vis- scher- kij, Gi soudt er voor mi eens
roo- de van goud. Houd daer,“ sei- de si, „goe- de

co- men, Het wa- ter was veel te diep.
bla- sen, Doen smoor- de die jon- ghe held.
vis- schen, Het sal u ghe- lo- net sijn.
vis- scher, Dees vin- gher- linc roo- de van goud.”

Wat deed si? si stac op drie keersen, Als 'sa- vonts het
„Och, moe- der, mijn lief- ste moe der, Mij, hoofdjen doet
Hi smeet si- ne net- ten in't wa- ter, De loo- de- kens
Si nam doen haer lief in haer ar- men, En cus- te hem

da- ge- licht sonc: „Och, lief- ste, comtl swemt er
mijnder so weel Mocht ick er een wij- le gaen
gin- ghen te gront: Int cor- te so was daer ghe-
aen si- nen mont: „Och, mon- de- ken, cost gi nog

o - - ver!“ Dat deed sco- ninc- so- ne: was jonc.
wan- de- len, Gaen wan- de- len langs de zee.“
vis- schet Des co- ninc- so- ne was jonc.
spre- ken! Och, her- te- ken, waert gi ge- sont!“

VIII. KINDERLIEDJES.

LESTMAEL OP EENEN SOMERSCHEN DAG.

Licht gaande.

Lest- mael op ee- nen so- mer-schen dagh, Maer
Die wit- te, vet- te voet- jens, die wa- ren bloot, Hun
De een troe- tel- de dat lam- me- ken sijn hoot, En
En als het dan- sen was ghe- daen, Soo

hoort wat ick be- val- lijcks sach Van
lip- pe- kens als- co- rael soo root. Die
d'an- der kil- tel- de het on- der sij- nen poot; Het
moest het lam- meken e- ten gaen; En

Je- sus en Sint- Jan- ne- ken, Die speel- den met een
soe- te, vet- te pra- ter- kens, Die sa- ten bij de
lam- me- ken ginch sprin- ghen, En Jan- ne- ken ginch
Je- sus gaf wat brooi- ken, Jo- han- nes gaf wat

lam- me- ken, Al in een groen ge- kla- vert
wa- ter kens; Het son- ne- ken dat scheen daar soo
sin- ghen En hup- pel- de en trip- pel- de al deur de
hooi- ken: Ter we- reldt en was noyt meer- der

landt, Met een pap- scho- tel- tjen in hun hand.
heet, Sy de- den mal- ckan- dren met melck- sken be- scheidt.
wey, En- de- se crol- le- bol- le- kens die dans- ten al- le- beyt.
vreught, Als de- setwee cou- sijn- tens wa- ren ver- heught.

HET KINDJE

Daar is een kin- de- ken ge- bo- ren, Op 'ttop-pel- ken van
En 'thad zijn kap- pe- ken ver- lo- ren, En 'tging al krijschend naar
Wie trok zijn oo- ge- tjes wijd o- pen, En keek naar 'tkappe- ken
Daar kwam een big- ge- tje ge- loo- pen, En 'tliiep er mee in zijn

'thuis. En de speel- man speel- de zoo zoe- tel En de
huis. En de speel- man speel- de zoo zoe- tel En de
uit ?
snuit.

moeder was zoo ziek En zij eet zoo gaar- ne ka-
moeder was zoo ziek En zij eet zoo gaar- ne ka-

poen- tjes, Maar de been- tjes mag ze niet.
poen- tjes, Maar de been- tjes mag ze niet.

NAAR OOSTLAND WILLEN WIJ RIJDEN.

Naer Oost- land wil- len wij rij- den, Naer
 Als wij bin- nen Oost- land ko- men, Al
 Ja wil- le- kom moe- ten wij we- zen, Zeer

Oost- land wil- len wij mee, Al o- ver die groe- ne
 on- der dat hoo- ge huis fijn, Daer wor- den wij bin- nen ge-
 wil- le- kom moe- ten wij zijn, Daer zul- len wij a- vond en

hei- den, frisch o- ver die hei- den! Daer
 la- ten, frisch o- ver die hei- den! Zij
 mor- gen, frisch o- ver die hei- den! Nog

is- ser een be- te- re steê.
 hee- ten ons wil- le- kom zijn.
 drin- ken den koe- len wijn.

HELPT NU U SELF, SOO HELPT U GODT. W

Met beslistheid

Helpt nu u self, soo helpt u Godt, wt der ty- ran- nen
Ver- dient dan sulck een huer- linck fel den thienden penninck
O Ne- der- landt, ghij sijt be- laen, doodt en- de le- ven

bant en slot, be- nau- de
niet seer wel om t'Ne- der-
voor u, staen; dient den ty-

Ne- der- lan- den; ghy draeght den bast al- om u
landt te schen- den? geeft ghij hem die, soo maeckt ghij
ran van Spaen- gien, of volgt, om hem te we- der-

strot, rept flux u vro- me han- den
snel den bant om u te bin- den.
staen, den Prin- ce van O- raen- gien.

WAER DAT MEN SICH AL KEERD OF WEND.

Stoer.

Waer dat men sich al keerd of wend End' waer men loopt of
Ver- ee- nigd vrij ge- voch- ten volck Maeckt Span-jen d'oor- log
O Neer- land, so ghij maer en bout op God den Heer al-

staet, Waer dat men reyst of rotst of rend, End'
moe, Sulcx dat hij zij- nen vre- den tolck Dit
tijdt, U pij- len vast ge- bon- den hout End'

waer men he- nen gaet, Daer vint men 'tsij oock op wat ree d'Hol-
Land moet sen- den toe. Wie soud' oijt hebben dit ge- dacht, Dat-
'tsaem een- drachtig zijt, So kan u Duy-vel, Hel noch Doot Niet-

lan- der end' de Zeeuw: Sij loo- pen door de
d'hoog moet van Pa- pou, Dat zoo een groo- te
kren- cken noch ver- treen, Al waer oock Span- jen

woes- te zee Als door het bosch de leeuw.
trot- se macht So- buyg- saem wor- den sou?
noch soo groot, Ja- 'swe- relts mach- ten één

WIE DAT ZICHZELF VERHEFT.

Stapmaat

Wie dat zich-zelf ver-heft te-met, werd wel een ar-me
Doch 't schijnt dat ner-gens gij naar vraagt, gij wilt het al ver-
De god' loos groeit een wijl zeer wel, doch 'tein-de staat te

'sle-ter, Duc d'Alv', uw beeld ten spijt ge-zet waar'
scheu-ren; maar die daar doet wat God mis-haagt, zal
vree-zen; zie Lu-ci-fer kwam in de hel door

af-ge-bro-ken be-ter. Uw boo-ze daad die
't ein-de nog be-treu-ren, als hij vol nood, zal
zijn hoo-veer-dig we-zen; daar 't volk zich al aan

gij be-gaat bij al-len toch on-lij-dig is en
naakt en bloot, vóór Go-des oor-deel schul-dig staan, on-
spieg'-len zal in-dien ze zoe-ken goe-den spoed; want

strij-dig is met on-zer lan-den-staat.
dul-dig gaan, ver-we-zen tot der dood.
hoo-ge-moed gaat al-tijd voor den val.

WILHELMUS.

Plechtig.

Wil- hel' mus van Nas- sou-we Ben ick van Duyt- schen
 Mijn schilt en- de be- trou- wen Sijt Ghij, o Godt, mijn
 In Go- des vrees te le- ven Heb ick al- tijt ge-

bloet, Het Va- der- landt ghe- trou- we Blijf ick tot
 Heer! Op U soo wil ick bou- wen, Ver- laet mij
 tracht, Daar- om ben ick ver- dre- ven van landt en

in den doot! Een Prin- ce van O-
 nim- mer meer! Dat ick doch vroom mach
 luyd ge- bracht: Maar God zal mij re-

ran- giën Ben ick, vrij, on- ver- veert, Den co- ninck van His-
 blij- ven U die- naer 't al- ler stondt, De ty- ran- ny ver-
 ge- ren Als een goed in- stru- ment, Dat ick - sal we- der-

pan- giën Heb ick al- tijd ghe- eert.
 drij- ven Die mij het hert door- wont.
 kee- ren In mij- nen re- gi- ment.

ZEEMANSLIEDEREN.

1. Naar IJsland.

Klavierbegeleiding Frans d' Hayer.

Bewerking voor kopers: Frans d' Hayer handschrift.

„ „ Jef Van Hoof „

„ „ Gaston Feremans „

2. Alle die willen te kap' ren varen.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans handschrift.

Bewerking voor kopers Frans d' Hayer. handschrift.

„ 4 st. mannenk. Achiel Van Beveren handschrift.

3. Wie gaat mee? (Een liedje van de zee)

Klavierbegeleiding: Ivo Mortelmans handschrift.

Bewerking 4 st. gemengd. Uitg. Ned. koorvereniging Amsterdam.

„ 3 st. mannenk. Uitg. Nederl. Zangverbond Amersfoort.

„ 2 gel. st. Ivo Mortelmans Uitg. V N Z Antwerpen.

MINNELIEDEREN.

1. Die winter is vergangen.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking 4 st. gemengd Uitg. Ned. Koorvereniging Amsterdam.

2. Schoon Lieveken.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking 4 st. gemengd Florimond Van Duyse.

„ „ „ Frits De Groot, handschrift.

3. Ik zag Cecilia komen.

Klavierbegeleiding Florimond Van Duyse.

Bewerking 4 st. gemengd met klavierbeg. August De Boeck Uitgeverij
Vriamont Brussel.

„ „ „ a capella Jef Van Hoof, handschrift.

4. Meisken jong.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking v. sopraan en baryt. met klavier Ivo Mortelmans handschrift.

5. Des Winters als het regent.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking voor kopers Jef Van Hoof, handschrift.

„ „ 4 st. gemengd Uitg. Ned. Koorvereniging Amsterdam

„ „ Arthur Meulemans Uitg. De Hulst Brussel.

6. Schoon lief hoe ligt gij hier en slaapt.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking 4. st. gemengd, Florimond Van Duyse.

„ sopr. solo en gem. koor Achiël Van Beveren.

LUIMIGE LIEDEREN.

1. De kwezel aan de hemeldeur.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

2. Boerenkermis.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

Bewerking 4 st. gemengd Jef Van Hoof, handschrift.

3. De Uil die op een peerenboom zat.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

4. Jan de mulder.

Klavierbegeleiding Jef Van Hoof, handschrift.

Bewerking voor kopers, Jef Van Hoof handschrift.

„ „ 4 st. gemengd Achiël Van Beveren.

„ „ mannenk. „ „ „

GEZELSCHAPSLIEDEREN.

1. En 's avonds.

Klavierbegeleiding Oud Nederlandsche liederen Uitg. Davidsf. Leuven

Bewerking voor kopers Jef Van Hoof handschrift.

2. Anne-Marieken.

Klavierbegeleiding Frans d'Hayer, handschrift.

Bewerking voor kopers Frans d'Hayer handschrift

„ „ 4 st. mannenk. C. Van Beeck Uitg. Essenb. Rotterdam.

3. De vastenavond die komt an.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

4. Daar reed 'n boer naar Leuven.

Klavierbegeleiding Oscar Roëls, handschrift.

5. Als de rombom heeft geslagen.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

VERHALENDE LIEDEREN.

1. De vier Weverkens.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans handschrift.

Bewerking 3 st. vrouwenk. Gaston Feremans, handschrift.

2. Twee Coninckinderen.

Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.

- Bewerking voor kopers Jef Van Hoof.
 „ „ 4 st. gemengd Gaston Feremans.
 „ „ 4 st. gemend Florimond Van Duyse.

KINDERLIEDJES

- 1. Van Jezus en St. Janneken,**
 Klavierbegeleiding Frans d'Hayer, handschrift.
 Bewerking voor houten met hoorns Frans d'Hayer, handschrift.
 „ 4 st. gemend Antoon Moortgat, handschrift.
- 2. Het kindje,**
 Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans.

HISTORISCHE LIEDEREN

- 1. Wilt heden nu treden.**
 Klavierbegeleiding, handschrift.
 Bewerking voor 4 st. gemengd Ivo Mortelmans, handschrift.
 „ „ 3 st. Ivo Mortelmans, handschrift.
 „ „ 4 st. mannenk. Lieven Duvosel Uitg. Asboek Amsterd.
- 2. Naar Oostland.**
 Klavierbegeleiding Lodewijk Mortelmans, handschrift.
 „ „ Jef Van Hoof, Uitg. De Crans.
 Bewerking voor kopers 4 st. gemend Jef Tinel handschrift.
 „ „ mannenk. Florimond Van Duyse.
- 3. Helpt nu u self.**
 Klavierbegel. Oud-Nederl. Uitg. Davidsfonds Leuven.
 Bewerking voor kopers Jef Van Hoof, handschrift.
- 4. Waer dat men zich al keerd of wend.**
 Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.
- 5. Wie dat zichzelf verheft,**
 Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.
 Bewerking 4 st. gemengd Jef Tinel, handschrift.
 „ „ 3 st. mannenk. Jef Tinel, handschrift.
- 6. Wilhelmus.**
 Klavierbegeleiding Ivo Mortelmans, handschrift.
 Bewerking voor kopers Schrey, handschrift.
 „ „ 4 st. gemengd Jef Van Hoof, handschrift.
 „ „ 3 st. mannennk. Jef Van Hoof, handschrift.
 „ „ 4 st. „ A. Verhey Zangbund. Ned. Zangverb.

BLADWIJZER

HISTORISCHE NOTAS

GODSDIENSTIGE LIEDEREN.		
Herders Hij is geboren - - - - -		1
Er is een kinneken geboren - - - - -		2
De Herderkens lagen bij nachte - - - - -		3
Er kwamen Drie Koningen met eene ster - - - - -		4
Wij komen van Oosten - - - - -		5
FOLKLORISCHE LIEDEREN		
Reuzenlied - - - - -		6
't Ros Beiaard - - - - -		7
De Vier Aymonskinderen - - - - -		8
ZEEMANS LIEDEREN		
Naar Ysland - - - - -		9
Alle die willen te kaperen varen - - - - -		10
Wie gaat mee - - - - -		11
MINNELIEDEREN.		
De Winter is vergangen - - - - -		12
Schoon Lieveken - - - - -		13
Ik zag Cecilia komen - - - - -		14
Meisken jong - - - - -		15
Des Winters als het regent - - - - -		16
Schoon lief hoe ligt gij hier - - - - -		17
LUIMIGE LIEDEREN.		
De Kwezel aan de Hemeldeur - - - - -		18
Boerenkermis - - - - -		19
De Uil die op een peerboom zat - - - - -		20
Jan de Mulder - - - - -		21
GEZELSCHAPSLIEDEREN		
En 's avonds - - - - -		22
Anne-Marieken - - - - -		23
De Vastenavond die komt aan - - - - -		24
Daar reed 'n boer naar Leuven - - - - -		25
Als de Rombom heeft geslagen - - - - -		26
VERHALENDE LIEDEREN		
De Vier Weverkens - - - - -		27
De Twee Coninckxkinderen - - - - -		28
KINDERLIEDJES		
Van Jezus en St. Janneken - - - - -		29
Het Kindje - - - - -		30
HISTORISCHE LIEDEREN.		
Wilt heden nu treden - - - - -		31
Naar Oostland - - - - -		32
Helpt nu U zelf - - - - -		33
Waar dat men zich keert of wend - - - - -		34
Wie dat zichzelf verheft - - - - -		35
Wilhelmus - - - - -		36
MUZIKALE NOTA'S - - - - -	V VI VII VIII	

DE VERKOOPCENTRALE VAN HET **V. N. Z.** voert alle muziekbestellingen uit.

AANBEVOLENZANGBOEKJES (enkel aanduiding van de zangwijze)
Al stappend langs de baan: 24 Nederlandsche Marschliederen met muziek in notenschrift, Prijs fr. 1,50 per ex. (per 25 ex. 1 fr. en verzending)

Een tiental Vlaamsche Volksliederen: tekstblaadje Prijs fr. 0.25

24 Zuid Afrikaansche Volksliederen: tekstblaadje Prijs fr. 0,25

Wij zingen 'n nieuw lied: 180 Vl. Volksliederen Prijs fr. 9

Zingende Hartjes op Vlaanderens lagere scholen. door Willem De Meyer. Een plan tot hervorming van het muziekonderwijs op nationalen grondslag met 20 kinderliedjes. Prijs fr. 10

Het Vlaamsche Kinderliederboek: 108 liederen, met allerlei nota's en indeeling per leerjaar. Prijs Algem. uitgave fr. 20 Katholieke uitg. fr. 22

Tekstboekjes voor de leerlingen: Prijs Algem. uitgave fr. 3 Katholieke fr. 3.25

Zing mee: door Laura Hiel 134 Vlaamsche liederen Folkloristische liederen, voor kleine en groote meisjes (wandel-spel en dans) Prijs fr. 3.25

Singhet ende weset vro: 220 oude en nieuwe volksliederen (Alle V. N. Z. groepsliederen zijn hierin opgenomen. Prijs fr. 15

Vlaamsche Zanger: in 5 deelen 1e deel 120 Volksliederen; 2e deel 120 volksliederen (vervolg), 3e deel Meulemansliederen; 4e deel Lieder op tekst van L. Lambrechts; 5e deel (vervolg) prijs p. deel fr. 12

Goudgele Garve: Een keuze van 105 liederen oude en nieuwe volksliederen voor onze jeugd. prijs fr. 10

AANBEVOLEN MUZIEKBUNDELS (aanduiding van zangwijze en begeleiding)

Het Nederlandsche Muziekboek: (uitgave Willemsfonds)

Deel I : Vaderlandsche en plaatselijke liederen Prijs fr. 20

Deel II : Balladen en kinderliederen, Gezelschapslieder en pr. fr. 20

De F. A. K. Volkszangbundel: 372 Zuid Afrikaansche Volksliederen (435 blz.) Prijs fr. 105

Het Nederlandsche Volksliederenboek: 180 Nederlandsche volksliederen met eenvoudige begeleiding prijs fr. 70

